

Dictamen núm. 12/2012, relatiu a l'Avantprojecte de Llei de pesca marítima, marisqueig i aqüicultura a les Illes Balears

D'acord amb l'article 2, núm. 1, lletra a, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 17 de setembre de 2012 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori relativa l'Avantprojecte de Llei de pesca marina, marisqueig i aqüicultura a les Illes Balears, amb caràcter urgent, justificant la petició en el fet que *“regula una activitat amb un gran buit normatiu que necessita un marc legal que poder desplegar”*.

Segon. El dia 17 de setembre s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients.

Responen a la tramesa La Caixa i el conseller del Grup III representant de les organitzacions de protecció del medi ambient.

Tercer. El 17 de setembre de 2012, consultats els vicepresidents i els serveis tècnics, el president del CES resol aplicar el procediment abreujat i les normes especials de procediment per a l'emissió del Dictamen 12/2012 relatiu a l'Avantprojecte de la Llei de pesca marina, marisqueig i aqüicultura a les Illes Balears, segons les quals els serveis tècnics del CES preparen una proposta que és elevada a la comissió permanent per a la seva aprovació.

Quart. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Acord d'inici (09/02/2012)

2. Memòria (27/02/2012)
3. Esborrany de l'avantprojecte de Llei enviat a audiències (abril 2012)
4. Audiència a les següents entitats (11/04/2012)
  - 1) APROMAR
  - 2) Oceana
  - 3) WWF
  - 4) Secretaria General de Pesca (MAAMA)
  - 5) Consell Insular de Menorca
  - 6) Consell d'Eivissa
  - 7) Consell Insular de Formentera
  - 8) Capitania Marítima d'Eivissa
  - 9) IMEDEA
  - 10) Asociación de Centros de Buceo de Mallorca
  - 11) Asociación Balear de Clubes Náuticos
  - 12) Àrea d'agricultura i Pesca. Adm. Perifèrica de l'Estat
  - 13) Federació Balear de Pesca i Càsting
  - 14) Opmallorcamar
  - 15) Federació Balear de Confraries de Pescadors
  - 16) Consell Insular de Mallorca
  - 17) Vicepresidència Econòmica, de Promoció Empresarial i d'Ocupació
  - 18) Conselleria de Presidència
  - 19) Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats
  - 20) Conselleria de Turisme i Esports
  - 21) Conselleria de Salut, Família i benestar
  - 22) Conselleria d'Administracions Públiques
  - 23) Capitania Marítima de Palma
  - 24) Albacora
  - 25) Federació Balear d'Activitats Subaquàtiques
  - 26) GOB
  - 27) Autoritat Portuària de Balears
  - 28) Ports de les Illes Balears
  - 29) Centre Oceanogràfic de Balears
  - 30) Confederació Espanyola de Pesca Recreativa Responsable
  - 31) Asociación Mallorquina de Pesca Marítima Recreativa Responsable
5. Al·legacions i observacions presentades.

- 1) Autoritat Portuària de Balears (08/05/2012)
  - 2) Direcció General de Funció Pública, Administracions públiques i qualitat dels Serveis (21/05/2012)
  - 3) Capitania Marítima de Palma de Mallorca (18/05/2012)
  - 4) Conselleria de Salut, Família i Benestar Social (27/04/2012)
  - 5) Conselleria de d'Administracions Públiques (15/05/2012)
  - 6) APROMAR (20/04/2012)
  - 7) Associació Mallorquina de Pesca Recreativa Responsable (02/05/2012)
  - 8) Opmallorcamar (08/05/2012)
  - 9) Instituto Español de Oceanografía (15/05/2012)
  - 10) Consell Insular de Mallorca (18/05/2012)
  - 11) Consell Insular de Menorca (02/05/2012)
  - 12) Consell d'Eivissa (14/05/2012)
  - 13) Consell Insular de Formentera (11/05/2012)
  - 14) Amics de la Terra (10/05/2012)
  - 15) GOB (08/05/2012)
  - 16) OCEANA (16/4/2012)
  - 17) Joan Antoni Gelabert i Ramis (16/04/2012)
  - 18) Juan Miguel Batle Vidal (10/05/2012)
6. Resposta als escrits d'al·legació (08/08/2012)
- 1) Consell Insular de Formentera
  - 2) Consell d'Eivissa
  - 3) Consell Insular de Menorca
  - 4) Centre Oceanogràfic de Balears
  - 5) Capitania Marítima de Palma
  - 6) Autoritat Portuària de balears
  - 7) Consell Insular de Mallorca
  - 8) Conselleria de Salut, Família i benestar Social
  - 9) Direcció general de Funció Pública
  - 10) Conselleria d'Administracions Públiques
  - 11) Ports de les Illes Balears
7. Memòria de resposta a les al·legacions presentades després del procediment d'exposició pública de l'Esborrany de l'Avantprojecte de Llei (agost 2012)
8. Sol·licitud d'informe sobre impacte de genere a l'Institut Balear de la Dona (11/09/2012)

Cinquè. D'acord amb el procediment aplicable, els serveis tècnics del CES elaboren una proposta que es elevada a la Comissió Permanent, la qual aprova el dictamen el dia 9 d'octubre de 2012.

II. Contingut de l'Avantprojecte de llei

L'avantprojecte que se sotmet a dictamen conté una part expositiva – l'exposició de motius–, una part dispositiva, formada per 146 articles estructurats en dotze títols, i una part final, que conformen 4 disposicions addicionals, 2 disposicions transitòries, una disposició derogatòria i 3 disposicions finals.

PART EXPOSITIVA

Pel que fa a l'exposició de motius, fa una breu exposició de l'origen i evolució de la pràctica de la pesca i el marisqueig a les Illes Balears; justifiquen els motius per a la regulació legislativa de l'activitat pesquera i exposa el marc competencial que l'habilita, estatal i autonòmic. Així, d'una banda, contempla la normativa estatal des de l'article 148.1.11a de la Constitució espanyola que estableix que les comunitats autònomes poden assumir les competències en matèria de pesca i activitats recreatives en aigües interiors, cria i recollida de marisc i aqüicultura; l'article 149.1.14a que atribueix a l'Estat competència exclusiva en matèria de pesca marítima, sense perjudici de les competències en matèria d'ordenació del sector pesquer que s'atribueixin a les comunitats autònomes. I, finalment, fa menció a la Llei 3/2001, de 26 de març, de pesca marítima de l'Estat, que estableix, a l'empar de l'article 149.1.13a de la Constitució espanyola, la normativa bàsica de la matèria.

De l'altra banda, quant a l'àmbit autonòmic, fa referència a l'article 30.22 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, en relació amb l'article 148.1.11a de la Constitució espanyola, que atribueix a la comunitat autònoma de les Illes Balears la competència en matèria de pesca i activitats recreatives en aigües interiors, cria i recollida de marisc i aqüicultura; i a l'article 31.8, que atribueix a la comunitat autònoma de les Illes Balears les competències de desplegament legislatiu i d'execució de la normativa bàsica de l'Estat en matèria d'ordenació del sector pesquer.

A continuació, fa menció a l'article 70.12 de l'Estatut d'Autonomia, que determina com a competència pròpia dels consells insulars la pesca; als articles 58.3 i 72.2 que atribueixen al Govern de les Illes Balears les competències per establir els principis generals i la coordinació de l'activitat dels consells insulars; a la Llei 8/1999, de 12 d'abril, d'atribució de competències als consells insulars de Menorca, Eivissa i Formentera, entre d'altres, en matèria de pesca; i a la distribució competencial que fa l'Estatut d'Autonomia.

Finalment, pel que respecta a l'àmbit competencial, fa referència al fet que, com a conseqüència de la integració d'Espanya a les comunitats europees, les institucions comunitàries han assumit bona part de les competències que l'Estat tenia atribuïdes en la matèria. En aquest sentit, la regulació normativa comunitària en matèria de política pesquera comuna forma part de l'ordenament intern i és d'aplicació a l'Estat, les comunitats autònomes i els consells insulars.

Finalment, l'exposició de motius entra en l'estructura del contingut de la Llei.

PART DISPOSITIVA

La part dispositiva consta, com ja s'ha dit, de 12 títols:

1) Títol I, Disposicions generals.

Aquest títol, que abasta els articles 1 a 4, estableix l'objecte de la llei, el qual és la regulació de les matèries relacionades amb la pesca, en l'àmbit de les competències de la comunitat autònoma de les Illes Balears; la finalitat; els diferents àmbits d'aplicació territorial, la definició de termes i conceptes als efectes de la llei.

2) Títol II, De la conservació i gestió dels recursos marins vius (articles 5 a 18).

L'article 5 fixa els objectius de la política de les administracions pesqueres quant a la conservació i la gestió dels recursos marins vius i estableix que el Govern ha de dictar els principis generals de conservació, oïts els consells insulars i en coordinació amb l'Administració de l'Estat. A continuació, l'article 6 recull les mesures de conservació i gestió que poden adoptar les diferents

administracions competents en matèria de pesca, aqüicultura i marisqueig, destacant els plans de gestió i de recuperació d'espècies, i l'article 7 possibilita la creació de zones de pesca protegida. Els articles 8 i 9 regulen les reserves marines i els articles 10 a 13 la Xarxa Balear d'Àrees Marines Protegides, en el qual s'integren les reserves marines de les aigües de les Illes Balears, i que inclou un Pla director de la Xarxa que ha d'elaborar el Govern de les Illes Balears.

L'article 14 es refereix a la declaració d'àrees de condicionament marí i a la seva construcció, i l'article 15 estableix les condicions per dur a terme repoblacions marines.

Finalment, l'article 17 fa menció a les espècies marines protegides i a la seva normativa, i l'article 18 a la introducció d'espècies i d'espècies invasores.

3) Títol III, activitat pesquera professional (articles 19 a 25)

Aquest títol estableix el règim general de la pesca en les aigües marítimes de les Illes Balears i regula les diferents modalitats d'activitat pesquera professional, amb la possibilitat de canvis temporals de modalitat a embarcacions, prèvia autorització de la conselleria competent del Govern de les Illes Balears.

4) Títol IV, ordenació del sector pesquer (articles 26 a 56)

Aquest títol, el més ample de la Llei s'estructura en 5 capítols.

El capítol I regula les disposicions generals i recull en els articles 26 i 27 els instruments de la política d'ordenació del sector pesquer i els objectius en relació amb la flota pesquera.

El capítol II regula, en tres seccions, els agents del sector pesquer. Així, la secció primera (articles 28 i 29) es refereix a l'ordenació de les professions del sector –formació maritimopesquera i acreditació de la capacitació professional nauticopesquera–. La secció segona (articles 30 a 43) regula les entitats representatives del sector pesquer –confraries de pescadors, la federació de confraries i les organitzacions de productors–. Finalment, la secció tercera (articles 44 i 45) regula la figura del Consell Pesquer de les Illes Balears com a òrgan col·legiat d'assessorament, consulta i informació pública.

El capítol III (articles 46 a 52), regula la flota pesquera de les Illes Balears, conjunt d'embarcacions pesqueres amb port base a les Illes Balears i inscrites en el Registre d'Embarcacions Pesqueres de les Illes Balears, en els censos de les modalitats corresponents i en el Cens de la Flota Pesquera Operativa. En defineix què s'entén per port base i permet els canvis sempre que es compleixen els requisits que es fixen a la pròpia llei. I exigeix autorització prèvia per a la construcció, modernització i reconversió d'embarcacions pesqueres.

El capítol IV regula, als articles 53, 54 i 55, els llocs de descàrrega, desembarcament i primera venda dels productes pesquers, respectivament.

Finalment, el capítol V, amb un únic article, el 56, regula el turisme mariner i, dins aquest, la modalitat de turisme pesquer, amb l'objectiu de *"(...)diversificar l'economia a les zones pesqueres mitjançant el desenvolupament de serveis complementaris del sector pesquer que generen llocs de feina, posen de relleu els valors positius de l'activitat i contribueixen a la protecció del medi ambient i al consum dels productes pesquers locals"*, segons es recull a l'exposició de motius de la llei.

5) Títol V, comercialització i transformació de productes pesquers (articles 57 a 65)

Aquest títol s'estructura en tres capítols. Al capítol I, com a principis generals, recull els objectius i els instruments de la política de comercialització i transformació dels productes pesquers (articles 57 i 58). Al capítol II (articles 59 a 61) regula la comercialització dels productes pesquers –defineix què s'entén per comercialització, remet a l'article 78 de la llei 3/2001, de 26 de març de pesca marítima de l'Estat quant als principis generals de la identificació i amplia el ventall de prohibicions establertes a l'article 79 de la llei 3/2001 esmentada. El capítol III regula als articles 62 a 65 la transformació, la promoció i millora de la qualitat dels productes pesquers.

6) Títol VI, pesca marítima recreativa (articles 66 a 72)

L'article 66 recull les espècies autoritzades per captura i al 67 el requisit previ de la llicència per poder practicar aquesta modalitat de pesca. A més, es regula la validesa de les llicències d'altres administracions; les condicions en les quals s'ha de practicar; les quotes de captura; es crea el Registre de Captures de

campionats de les Illes Balears i s'estableixen una sèrie de prohibicions en l'exercici de la pesca marítima recreativa.

7) Títol VII, marisqueig (articles 73 a 79)

Aquest títol es divideix en dos capítols. El capítol I (articles 73 a 76) regula com a principis generals les classes de marisqueig; les llicències i requisits per obtenir-les; les zones de marisqueig, espècies permeses i limitacions, i els ormeigs autoritzats. I el capítol II regula les modalitats de marisqueig professional als articles 77 a 79.

8) Títol VIII, aqüicultura marina (articles 80 a 87)

Aquest títol recull l'objectiu de la regulació de l'aqüicultura marina; les atribucions que corresponen al Govern de les Illes Balears; els requisits i condicions que han de reunir els establiments d'aqüicultura, com també el procediment; les condicions en que s'ha de deixar la zona a l'acabament de l'activitat, i els diversos controls.

9) Títol IX, investigació, desenvolupament tecnològic i innovació (articles 88 a 90)

Es defineixen els objectius de la política del Govern de les Illes Balears en les matèries que es regulen a la Llei pel que fa a la investigació, desenvolupament tecnològic i innovació; actuacions per promoure i adoptar mesures de foment d'investigacions científiques i desenvolupament tecnològic; i la col·laboració dels agents del sector pesquer.

10) Títol X, busseig professional (articles 91 a 94)

Estableix en què consisteix el busseig professional; regula l'acreditació de la identitat professional per desenvolupar tasques professionals; la llibreta d'activitats subaquàtiques, i es crea el Registre General d'Activitat Subaquàtica.

11) Títol XI, control i inspecció (articles 95 a 99)

L'article 95 estableix que la finalitat del règim de control i inspecció és garantir el compliment de la normativa aplicable en les matèries que regula la Llei, i a l'article 96 que aquestes funcions les durà a terme personal funcionari al servei del Govern Balear, que tindrà la consideració d'agent de l'autoritat. Les facultats i funcions d'inspecció es regulen a l'article 97, i l'article 98 regula la figura dels guardes de pesca marítima, que poden ser habilitats per col·laborar amb el personal que exerceix les funcions d'inspecció.

12) Títol XII, règim sancionador (articles 100 a 146)

Aquest títol s'estructura en quatre capítols. El capítol I (articles 100 a 106) contempla les disposicions generals, i regula la potestat sancionadora; estableix els subjectes responsables de les infraccions tipificades; la concurrència de responsabilitat; la vinculació amb l'ordre jurisdiccional penal, l'extinció de la responsabilitat i la prescripció d'infraccions i sancions.

El capítol II (articles 107 a 128) estableix a l'article 107 què constitueix infracció administrativa i el 108 els tipus d'infracció i, a continuació, s'estructura en set seccions que regulen els tipus d'infraccions administratives corresponents a les diferents matèries recollides en la Llei.

El capítol III (articles 129 a 138) regula les sancions i recull les classes de sancions; els criteris de graduació; les sancions corresponents a les infraccions de cada una de les matèries recollides en la Llei, i la suspensió condicional i la remissió de la sanció.

Finalment, el capítol IV regula el procediment sancionador –procediment; òrgans competents; caràcter de les actes d'inspecció; actuacions prèvies; adopció de mesures cautelars; destinació dels productes i béns decomissats, i el reconeixement de responsabilitat per part de l'infractor, que determina la resolució i acabament del procediment.

PART FINAL

Aquesta part consta, com s'ha dit, de 4 disposicions addicionals, 2 disposicions transitòries, una disposició derogatòria i 3 disposicions finals.

La disposició addicional primera estableix les reserves marines i els àmbits marins dels espais protegits que integren la Xarxa Balear d'Àrees Marines Protegides.

La disposició addicional segona determina el caràcter de possessió amb finalitats de comercialització o venda la tinença il·legal d'espècies.

La disposició addicional tercera es refereix a la pesca de litoral i pesca marítima recreativa.

Mitjançant la disposició addicional quarta es creen vuit registres oficials de les Illes Balears.

La disposició transitòria primera estableix l'aplicació de la legislació més favorable a les persones que cometin alguna de les infraccions previstes en la Llei abans de l'entrada en vigor.

La disposició transitòria segona fa referència a la situació del personal laboral que a l'entrada en vigor de l'Estatut bàsic de l'empleat públic dugués a terme les funcions previstes a l'article 96, en relació amb la participació en processos selectius.

A la disposició derogatòria única s'estableix la derogació de “(...) *totes les disposicions amb el mateix rang que aquesta Llei o amb rang inferior que s'oposin al que estableix aquesta Llei, i expressament l'article 20 de la Llei 14/1998, de 23 de desembre, de diverses mesures tributàries i administratives i la normativa que la modifica*”

La disposició final primera disposa el desplegament reglamentari.

La disposició final segona faculta el Govern de les Illes Balears per actualitzar, mitjançant decret, l'import de les sancions previstes.

La disposició final tercera estableix l'entrada en vigor de la Llei 20 dies després que s'hagi publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

III. Observacions generals

Primera. La sol·licitud de dictamen qualifica la consulta d'urgent, al·legant el "(...) compromís adquirit per aquest Govern de tramitar la Llei de pesca durant aquest període de sessions, pel fet que regula una activitat amb un gran buit normatiu que necessita un marc legal que poder desplegar (...)". Des del CES entenem que aquest argument no justifica aquesta necessitat, d'acord amb el Decret 67/2010, de 28 de maig, del CES, tenint en compte que, de fet, tot el procediment s'ha tramitat amb aplicació dels terminis ordinaris, sense reduir-ne cap fins arribar al dictamen d'aquest Consell.

Entenem que el procediment d'urgència ha de ser un procediment excepcional i no pot fer-se servir per acurçar alguns terminis dins del procediment d'elaboració normativa, però no d'altres. És a dir, la urgència ha de ser coherent dins l'expedient al qual s'aplica.

A més, s'ha de tenir en compte que el CES és un òrgan col·legiat de consulta i assessorament creat per generar un debat ordenat en el si de la societat civil organitzada sobre les matèries de caire econòmic, social i d'ocupació. El procés ordinari d'elaboració de dictàmens implica que els 36 consellers poden intervenir, s'ha de reunir una comissió de treball composta per sis membres, encarregada de discutir i elaborar una proposta i, finalment, ha de ser el Ple o, per delegació, la Comissió Permanent del CES qui, amb el debat previ corresponent, aprovi el dictamen. És, per tant, un procediment que exigeix un temps de reflexió i que no és en cap cas recomanable en els casos d'avantprojectes de llei per la importància i conseqüències que tenen envers la societat de les Illes Balears ja que s'ha de garantir que es genera el necessari debat, la qual cosa no sempre és possible quan s'aplica el procediment abreujat.

No obstant l'anterior, som conscients que el sector pesquer ha estat orfe durant molts d'anys d'una llei autonòmica que regulés el sector d'acord amb les seves característiques pròpies i compartim el desig que una nova regulació en matèria de pesca es pugi desenvolupar i aplicar el més aviat possible, motiu pel qual, tot vetllant per una adequada participació de la societat civil organitzada i per la multiplicitat d'opinions a tenir en compte en la construcció de l'opinió del CES, aplicam el procediment abreujat.

Segona. Aquest CES reconeix la importància de la pesca com a un dels sectors de desenvolupament econòmic i benestar social a les Illes Balears i, per tant,

comparteix la necessitat de regular l'activitat pesquera i omplir el buit normatiu existent des de fa anys, regulat parcialment per la normativa reglamentària dispersa, i construir un marc normatiu que s'adapti, a la situació competencial conseqüència de l'aprovació de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, després de la reforma per la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, amb les competències pròpies dels consells insulars, a les competències de l'Estat i les assumides per la Unió Europea.

Tercera. A continuació exposarem algunes dades rellevants sobre el sector pesquer, extretes de la Memòria del CES sobre l'Economia, el Treball i la Societat a les Illes Balears 2011.

Tot i que actualment mostra un situació més o manco estable, l'activitat de la pesca ha perdut pes econòmic i social les darreres dècades. Els obstacles més importants amb què topa la possible reconversió del sector són la problemàtica de la comercialització dels productes pesquers, l'increment del cost dels consums intermedis, especialment lligat a l'augment del preu del combustible, i la situació de l'entorn biològic en què es mou. El valor afegit brut al cost de factors en euros corrents ha estat l'any 2011 de 14,31 milions d'euros, quantia que significa un descens del 16% respecte a l'any anterior. El 67,7% de la producció econòmica del sector pesquer extractiu balear correspon en primer lloc a la producció de peixos (35,3%) i a la producció de mol·luscs i crustacis (32,4%), mentre que la producció aquícola representa el 32,27% de la producció pesquera final restant. Quant a les espècies pescades, dominen els peixos, que amb 2.648 tones, representen el 77,2% de la quantitat pescada, amb un valor de 10,7 milions d'euros. Els crustacis i mol·luscos, amb només el 22,79% de total de tones estretes (782 tones), han generat una producció en euros que representa el 47,93% de la producció pesquera final amb 9,8 milions d'euros. El valor de la producció aquícola va ser de 9,8 milions d'euros. En total la producció pesquera va ser de 30,3 milions d'euros amb un creixement del 6%. El creixement de les despeses fora del sector en un 27% i la disminució de les subvencions en un 87% expliquen la contracció del valor afegit brut al cost de factors en un 16%.

La distribució del volum de pesca desembarcada per illes presenta trets diferencials. A les illes de Mallorca i Formentera es registra un increment en la quantitat total del volum de la pesca desembarcada respecte al 2010 d'un 4%

(2.714 tones) i 9% (123 tones) respectivament. A Menorca la pesca desembarcada va disminuir en un 5% (255 tones) i a Eivissa (338 tones) en un 3%. En mitjana el valor de la pesca desembarcada ha disminuït en un 2%, assolint els 20,6 milions d'euros. Només Formentera presenta un creixement positiu de l'1% respecte de l'any 2010 amb 885.690 euros. Menorca no presenta cap variació amb 2,9 milions d'euros. Mallorca cau un 1% amb una valor de 14,6 milions d'euros. Els descens en valor més important va ser a Eivissa amb un 11% i 2,6 milions d'euros.

Quarta. A nivell europeu, la Estratègia Europea 2020 per al creixement intel·ligent, sostenible i integrador constitueix el pla dissenyat per la Comissió Europea en el qual s'estableixen les línies d'actuació bàsica i els objectius a assolir per aconseguir un desenvolupament integral que situï novament la Unió Europea en una posició de lideratge mundial a nivell econòmic i social, que inclou set iniciatives. Una de les iniciatives incloses és "Una Europa eficient en l'ús dels recursos", que recolza la transició a una economia eficient, basada en els recursos naturals. El punt de partida d'aquesta iniciativa és la millora de l'eficiència dels recursos com a fonament per garantir el creixement i l'ocupació en Europa, ja que es generaran oportunitats econòmiques, millorarà la productivitat, reduirà costos i incrementarà la productivitat. Afecta a àrees tan diverses com l'ocupació, l'educació, la innovació, l'energia i la indústria, l'economia i les finances.

Cinquena. En el marc de l'Estratègia Europea 2020 es planteja la reforma de la Política Pesquera Comú (PPC) amb l'objectiu de retornar la sostenibilitat a les poblacions de peixos i oferir als ciutadans de la Unió Europea un subministrament alimentari estable, segur i saludable a llarg termini, per tal d'evitar la sobreexplotació de les poblacions de peixos i la disminució de les captures actuals. La Comissió Europea formula un plantejament radical sobre la gestió de les pesqueries a Europa, que es va plasmar en la presentació de les propostes de reforma de la Política Pesquera Comú de la Unió Europea el 13 de juliol de 2011, que es resumeixen en els punts següents:

- Actuar contra l'excés de pesca i a favor de la gestió sostenible de la pesca, en l'aspecte medi ambiental, econòmic i social.
- Garantir la productivitat de les poblacions de peixos per maximitzar el rendiment a llarg termini. Aquests són els principals objectius de la

- reforma, restaurar les poblacions de peixos a nivells sostenibles, aportant una major prosperitat al sector pesquer; crear noves oportunitats d'ocupació i creixement en les zones costeres; promoure la responsabilitat de la indústria en la bona administració de les mars, i posar fi a la dependència de les subvencions.
- Plans plurianuals regits per un enfocament basat en l'ecosistema que gestionaran a les pesqueries de la Unió Europea. Es cerca la protecció de l'entorn marí amb una major eficàcia per regenerar una economia pesquera vital, sota el principi de precaució, amb la finalitat de la salvaguarda dels recursos i la maximització dels rendiments.
  - Normes simplificades y descentralització. Clarificació de les funcions i obligacions de cada agent i aproximació de les decisions al terreny de la pesca. Els legisladors de la Unió Europea definiran el marc general, els principis bàsics, els objectius globals, els indicadors de rendiment i els calendaris, mentre els estats membres prendran decisions sobre mesures executives reials i col·laboraran a nivell regional. Implicaran la transferència del poder al sector, que podrà triar la millor manera per assolir els objectius acordats, amb una gestió basada en els resultats, i un paper més important de les organitzacions de productors en la gestió col·lectiva, la supervisió i el control
  - Règim de concessions de pesca transferibles. Rendibilització de la pesca, per a bucs de més de 12 m d'eslora.
  - Mesures favorables a les pesqueries a petita escala, i adaptació de les economies locals als canvis, que s'han d'incloure en el futur instrument financer.
  - Prohibició dels descartes. Supressió dels descartes, amb l'obligació de descarregar totes les espècies comercials capturades, que donarà lloc a dades més fiables sobre les poblacions de peixos, permetrà una millor gestió i incrementarà l'eficiència de recursos. Aquesta prohibició constitueix, a més, un incentiu per evitar les captures no desitjades per mitjà de solucions tècniques, com arts de pesca més selectives.
  - Noves normes de comercialització i etiquetatge més clar. Informació més clara per als consumidors, ajudant-los a donar suport a la pesca sostenible, i es distingirà entre informació obligatòria i altra de caràcter voluntari
  - Millor marc per a l'aqüicultura, amb l'objectiu d'incrementar la producció i el subministrament de marisc en la Unió Europea que redueixi la dependència del peix importat i impulsar el creixement en

- zones costaneres i rurals. Els Estats membres tindran el deure d'elaborar plans estratègics nacionals per eliminar les barreres administratives i confirmar les normes medi ambientals, socials i econòmiques per a la indústria de les piscifactories. A més, es crearà un nou Consell Consultiu sobre Aqüicultura per assessorar en temes relacionats amb el sector.
- Ajuda financera de la UE per donar suport als objectius en matèria de sostenibilitat, ajuda que es centrarà en ecologia, innovació, desenvolupament costaner, ciència i investigació. Es suspendran les subvencions a les flotes que mantinguin estructures no sostenibles i no haurà diners públics per a qui incompleixi la normativa o infringeixin els principis de sostenibilitat.
  - Informació actualitzada sobre l'estat dels recursos marins: millora del coneixement científic. Aquest tipus d'informació és fonamental per recolzar unes decisions de gestió vàlides i per a la implantació de la Política Pesquera Comú reformada. Els Estats membres s'encarregaran de recopilar, mantenir i compartir les dades científiques sobre les poblacions de peixos i l'impacte de la pesca a nivell de conca marina, i s'hauran de crear programes nacionals d'investigació per coordinar dita activitat.
  - Responsabilitat internacional. En les organitzacions internacionals i regionals, la Unió Europea intensificarà la seva funció de promotor decidit de la sostenibilitat i la conservació de les poblacions de peixos i la biodiversitat marina; establirà aliances fermes i emprendre accions amb els agents clau per lluitar contra la pesca il·legal i reduir l'excés de capacitat; finalment, en els acords de pesca bilateral amb països que no pertanyin a la Unió Europea, fomentarà la sostenibilitat, la bona governança i els principis de democràcia, drets humans i Estat de dret.

Des del CES consideram que aquest Avantprojecte de llei no garanteix una explotació sostenible i està allunyat dels postulats de la política pesquera comunitària europea. Entenem que ja que aquesta norma ha tardat tant en preparar-se, hauria estat desitjable que hagués aprofitat aquest retard en favor seu i que hagués seguit la línia marcada per l'Estratègia Europea 2020 i per la reforma de la Política Pesquera Comú.

IV. Observacions particulars

Primera. En general, i pel que fa al procediment, l'expedient s'ha elaborat amb correcció destacant, una àmplia fase d'audiència amb la participació d'experts en la matèria i dels sectors destinataris de la norma. Així mateix, es valora positivament que s'hagin considerat individualment les al·legacions presentades. Ara bé, consideram que s'haurien d'haver contestat a totes les entitats que han presentat al·legacions i no només a algunes, tal i com es desprèn de l'expedient.

No obstant l'anterior, a l'expedient no consta el tràmit d'informació pública, encara que es desprèn que aquest s'ha dut a terme. A més, de l'expedient tramés es dedueix que hi ha hagut reunions amb el sector pesquer, ja que en diversos documents es fa menció al consens amb aquest sector. Això ens fa pensar que l'expedient tramés al CES juntament amb la sol·licitud de dictamen no està complet. Entenem que una sol·licitud de dictamen per urgència ha de ser especialment diligent i que a l'hora de preparar l'expedient a trametre s'ha de posar especial cura en aportar un expedient ordenat i sense manca de cap document.

També manca la comunicació de l'Avantprojecte de Llei a les organitzacions empresarials i sindicals més representatives, les quals tenen, d'acord amb l'article 5 de la Llei 2/2011, de 22 de març, per la qual es regula la participació institucional de les organitzacions empresarials i sindicals més representatives de la comunitat autònoma de les Illes Balears, el dret a conèixer, amb caràcter previ, els avantprojectes de Llei.

Segona. L'actual estructura de l'Administració pública a les Illes Balears, derivada de la reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears per la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, suposà un canvi en el sistema de descentralització de l'administració autonòmica on és el mateix Estatut el que estableix les competències de cada institució i, en conseqüència, ja les hi queden atribuïdes. I ha donat lloc a que els consells insulars tinguin competències pròpies en matèries sobre les quals poden exercir la potestat reglamentària. Entre les competències pròpies dels consells insulars es troba la matèria de pesca, d'acord amb el que estableix l'article 70.12 de l'Estatut d'Autonomia. Al llarg del text, com també a la Memòria de resposta a les al·legacions presentades després del procediment d'exposició pública de

l'esborrany de l'Avantprojecte de Llei de pesca marítima, marisqueig i aqüicultura a les Illes Balears, que forma part de l'expedient tramés al CES, o bé es fa menció expressa o bé es dedueix una regulació reglamentària posterior. Es per això que des del CES volem incidir en el respecte que el text ha de tenir a les competències pròpies que en matèria de pesca corresponen als consells insulars (potestat reglamentària), tenint el Govern de les Illes Balears competència a l'àmbit suprainsular i per fixar els principis generals i seria convenient i positiu deixar clar quina administració és la competent per dur a terme el desenvolupament reglamentari en cada cas.

Tercera. Quant a l'exposició de motius consideram que compleix amb el seu objecte, atès que justifica la necessitat de la Llei i fa una àmplia referència al marc competencial, que empara i justifica la nova regulació, per tal d'omplir el buit normatiu autonòmic, i a la normativa estatal i comunitària reguladora de la matèria.

Això no obstant, entenem que, a més de la referència al Tractat de Roma, seria adient fer una referència a les propostes de reforma de la Política Pesquera Comú de la Unió Europea, que va presentar la Comissió Europea el 13 de juliol de 2011, i a l'Estratègia Europea 2020 per al creixement intel·ligent, sostenible i integrador, i que el text normatiu hauria de reflectir les referides propostes i objectius.

A més, s'ha detectat el que entenem és una errada de transcripció que s'hauria de corregir, ja que es fa referència a l'article 149.1.14 de la Constitució com a l'article que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en la matèria, i és l'article 149.1.19 el que recull la competència en matèria de pesca.

Quarta. A continuació farem tota una sèrie de consideracions en relació amb el text de la norma.

1. L'article 4 recull un seguit de definicions de diferents termes que trobam al llarg del text normatiu. Per una qüestió de coherència i de seguretat jurídica, des del CES consideram que, encara que no sigui de caràcter bàsic, es respectin les definicions dels conceptes que es recullen a l'article 2 de la Llei 3/2001, de

26 de març, de pesca marítima de l'Estat i s'incloguin al text, sense fer modificacions.

2. L'article 6 recull una sèrie de mesures de conservació i gestió que les administracions competents en matèria de pesca, aqüicultura i marisqueig poden adoptar, per assegurar els objectius de política pesquera de les Illes Balears, establerts a l'article 5. Tenint en compte la importància dels recursos marins vius i de la seva protecció com a fonament per garantir un creixement sostenible, des del CES entenem que les administracions públiques, més que poder adoptar mesures de conservació i gestió han d'estar obligades a adoptar-les, i que la potestat ha de ser la de triar les més convenients a cada cas i circumstància.

3. Les reserves marines i la seva protecció s'ocupen els articles 8 a 13 del text. Tenint en compte la seva especial protecció i la limitació de l'explotació dels recursos marins vius, entenem que s'han d'evitar que es puguin dur a terme activitats d'impacte. Entre les activitats permeses destaquen la pesca submarina, l'aqüicultura i les competicions de pesca. Així mateix entenem que en la tramitació de reserves marines s'hauria d'incloure la sol·licitud dels agents del sector pesquer o d'una entitat científica o de conservació.

Quant a la composició del Consell de la Xarxa hi trobam a faltar les organitzacions científiques i de caire conservacionista.

En relació amb la pesca submarina, a la Memòria de resposta a les al·legacions presentades després del procediment d'exposició pública de l'Esborrany de l'Avantprojecte de Llei es reconeix que es tracta d'una activitat d'impacte sobre la reserva però no la prohibeix al·legant que està limitada per múltiples condicionants i controls per a la seva pràctica i que només es permet a 3 reserves o a 1 reserva, segons diferents documents, i que no es pot eliminar. Deixant de banda el fet de la contradicció de la seva pràctica en una o tres reserves, i del fet que actualment hi ha 7 reserves marines a les Illes Balears, atès l'impacte negatiu, consideram que per atorgar una major protecció als recursos marins, en consonància amb l'Estratègia 2020, s'hauria de restringir la pesca submarina en les reserves marines o, al menys, garantir per llei el control i la protecció dels recursos marins a les reserves.

Quant a l'aqüicultura, a la Memòria esmentada s'afirma que no hi ha instal·lacions d'aquest tipus i que no es pretén permetre el seu establiment.

Consideram que seria més adient traslladar aquesta intenció al text de la norma, per pura seguretat jurídica.

Finalment, quant a la promoció de competicions de pesca, s'afirma que només està permès a una de les reserves i que no hi ha necessitat de prohibició a totes. Consideram que en coherència amb l'Estratègia 2020 seria més adequat eliminar per llei la possibilitat que es poguessin autoritzar més competicions de pesca a reserves marines.

4. Article 29, acreditació de la capacitació professional nauticopesquera. El punt 2 d'aquest article estableix que *“Els títols professionals nauticopesquers i les acreditacions de caràcter professional expedits per l'òrgan competent, s'han d'inscriure d'ofici en el Registre de Professionals del Sector Pesquer de la comunitat autònoma de les Illes Balears”*. D'acord amb el que estableix l'article 44 de la Llei 3/2001, de 26 de març, de pesca marítima de l'Estat, que és bàsic, el Registre de Professionals del Sector Pesquer és del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, i la seva gestió correspon a les comunitats autònomes. Per això s'ha de substituir la referència a la comunitat autònoma de les Illes Balears i substituir-la per Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient, que té atribuïdes les competències en matèria de pesca.

5. Article 56, turisme mariner. El CES valora positivament que introdueixi la figura del turisme mariner i, com a modalitat, el turisme pesquer, activitat que es desenvolupa al llarg de la costa mediterrània, ampliant d'aquesta manera, l'oferta turística, i propiciant l'arribada de més turistes. Això no obstant, i malgrat que es fa referència a una regulació reglamentària posterior, consideram que hi ha aspectes com ara les possibles restriccions o la regulació de les activitats que es poden dur a terme que s'haurien de regular en la llei, fomentant el respecte pel medi marí i la seva explotació sostenible i contribuint a la reducció de l'esforç pesquer. Així mateix, seria convenient incloure una prohibició de dur a terme aquestes activitats en zones d'especial protecció, com ara les reserves marines o les zones d'acondicionament marí.

En relació amb aquesta figura, cal destacar que en el II Premi d'investigació del Consell Econòmic i Social (2009), es va atorgar un accèssit al treball *“La pesca de recreo y el turismo”*, de Federico Cardona Pons, publicat pel CES, en el qual es fa un estudi sobre la pesca recreativa a les Illes Balears, una comparança amb la pesca marítima en Espanya i altres països europeus, i planteja la possibilitat

d'atreure a potencials turistes pescadors amb una oferta més ampla, com ara el turisme pesquer des d'embarcacions professionals o el turisme pesquer en xàrter de pesca, plantejant inclús la reconversió de part de la flota pesquera amb un enfocament cap al turisme pesquer que suposaria més ingressos econòmics.

6. Article 68. Validesa de les llicències d'altres comunitats autònomes. Al text de l'article es fa referència a les llicències expedides per l'Administració de l'Estat, altres comunitats autònomes i els consells insulars, per la qual cosa el títol d'aquest article ha de ser "*Validesa de les llicències d'altres administracions*".

En relació amb la pesca marítima recreativa, des del CES trobam a faltar la inclusió de les diferents modalitats permeses, com sí que es fa respecte de l'activitat pesquera professional o del marisqueig.

7. El títol XII regula el règim d'infraccions i sancions, que també es regula a la Llei 3/2001, de 26 de març, de pesca marítima de l'Estat, i té caràcter bàsic.

Pel que fa a les quanties de les sancions, l'Avantprojecte de llei les fixa segons la modalitat de pesca. Així, pel que fa a les sancions en matèria de cooperació amb les autoritats; aqüicultura; activitats subaquàtiques professionals, i de conservació de recursos marins, respecta les quanties que es fixen a la Llei estatal. Però respecte de les sancions en matèria de pesca professional i marisqueig (article 132), i pesca recreativa (article 134), es redueixen les quanties. Des del CES consideram que en ares a l'harmonització de la legislació, per evitar donar una imatge de major permissivitat a les aigües de les Illes Balears i per fomentar la protecció dels recursos marins i el compliment de la normativa sobre pesca seria més convenient mantenir les quanties establertes a la Llei estatal. Entenem que el que es pretén és evitar la imposició de sancions, cosa que consideram lloable, però consideram que el camí més productiu a llarg termini és el d'evitar la comissió de les infraccions, cosa que s'aconsegueix amb una societat educada i coneixedora dels recursos amb que compta.

8. La disposició derogatòria única fa una derogació tàcita de "*totes les disposicions amb el mateix rang que aquesta Llei o amb rang inferior que s'oposin al que estableix aquesta Llei, i expressament l'article 20 de la Llei 14/1998, de 23 de desembre, de diverses mesures tributàries i administratives i la normativa que la modifica*". Per una

qüestió de seguretat jurídica, i donat que s'ha fet un estudi del marc normatiu, s'hauria de fer una derogació expressa de la normativa autonòmica que queda derogada amb l'aprovació de la Llei.

9. La disposició final primera, referida al desplegament reglamentari, quan *“s'autoritza el Govern de les Illes Balears i la conselleria competent del Govern de les Illes Balears en la matèria, per dictar les disposicions que siguin necessàries per al desplegament i l'aplicació d'aquesta Llei”*, s'hauria d'afegir, *“respecte de les matèries de les quals els hi correspon la competència reglamentària”*, ja que en el cas de les competències pròpies de l'article 70.12, la potestat reglamentària correspon als consells insulars.

10. Finalment, quant a la deslegalització de l'actualització de l'import de les sancions que es fa a la disposició final segona, des del CES consideram necessari afegir que, en qualsevol cas, les sancions no seran inferiors a les establertes en la Llei 3/2001, de 26 de març, de pesca marítima de l'Estat.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat l'Avantprojecte de Llei de pesca marítima, marisqueig i aqüicultura de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

La secretària general
Àngels Bellinfante Torres

Vist i plau
El president en funcions
Llorenç Huguet Rotger

Govern de les Illes Balears

Resum de signatures

Pàg.1/1

Títol:Text del dictamen 12.2012